

Kokemustoimijan
peruskoulutus

Kokemustoimintaverkosto

- Valtakunnallisten sosiaali- ja terveysalan järjestöjen (37) yhteistyöverkosto
- Yhteistyökumppanijäsenet
- 18 alueellista ohjausryhmää
- yli 600 kokemustoimijaa eri puolilla Suomea
- yli 100 organisaatiota käyttää Kokemuspankkia
- yhteensä noin 30 000 kuulijaa vuodessa

Koulutuksen tavoitteet

- Peruskoulutuksesta saa perusvalmiudet toimia kokemustoimijana:
- esiintymistaidon koulutusta ja harjoittelua
- ohjausta oman tarinan rakentamiseen ja jäsentämiseen
- tietoa alueellisesta, sekä valtakunnallisesta kokemustoiminnasta.
- Koulutus antaa perusvalmiudet toimia kokemustoimijana eli käyttämään omaa tarinaa ja kokemustietoa esim. sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten ja oppilaiden ymmärryksen ja käytännön tiedon lisäämiseen.

Kokemustoimijan peruskoulutus

- Tutustuminen osallistujiin ja kouluttajiin ensimmäisellä koulutuskerralla ja koulutuksen esittely.
- Kerrataan käsitteet, eettiset pelisäännöt ja ennakkotehtävän purku.
- Esiintymis-/vuorovaikutuskoulutus, tutustutaan kokemustoimijan erilaisiin rooleihin ja kohderyhmiin sekä erilaisiin toimintaympäristöihin. 1.välitehtävän ohjeistus
- Oman ydintarinan/perusesityksen tekeminen ja esittämisen harjoittelu.
- Tilaajatahojen esittäytyminen ja alueellisen ohjausryhmän puheenvuoro.
- 1. välitehtävänä tehtyjen omien esitysten esittäminen, palaute ja keskustelua niistä, mukana kokeneita kokemustoimijoita, .2. välitehtävä ohjeistus
- Välitehtävä 2. oman (CV:n yhteyteen tulevan) 2 min videon sisällön hahmottelua, suullinen itsensä esittely kokemustoimijana
- Viidennellä koulutuskerralla 1, Välitehtävän purku, kokemustoiminnan ja itsensä markkinointi ja mediassa toimiminen, ammattilaisen näkökulma, palataan vielä omien esitysten pohdintaan ja kokemustoiminnan mahdollisuuksiin)
- Viimeisellä koulutuskerralla markkinoinnin ja keikkapaikkojen suunnittelua, yhteiset pelisäännöt, näytöstä sopiminen, yhteydenpito jatkossa omaan taustajärjestöön, kurssitodistukset)

Esityksen tai puheenvuoron rakentaminen

Soveltaen Siviksen vanhoja materiaaleja, ei enää päivitetä.

1. Luo esitykselle rakenne ja suunnittele aloitus

- Alku, keskikohta ja loppu!
 - Ongelma ja ratkaisu
 - Kronologinen rakenne
 - Kvalitatiivinen rakenne
 - Avaruudellinen rakenne
 - Teoria ja käytäntö
- Mikä olisi odottamattominta ja yllättävintä, mitä voisit valitsemastasi aiheesta kertoa? Joskus voit aloittaa esityksesi myös sillä.

Ensimmäiset hetket

- Huomio: kiinnitä yleisön tarkkaavaisuus esim. kysymyksellä, sitaatilla, kuvalla tai viimeaikaisella tapahtumalla.
- Hyödyt kuulijoille: miksi esitystäsi kannattaa kuunnella?
- Tietämys: miksi sinua kannattaa kuunnella?
- Informaatio: kerro lyhyesti esityksesi tavoitteet. Tämä helpottaa esityksesi seuraamista.

2. Sisällön rakentaminen

- Ideoi ja karsi.
- Hyödynnä tarinoita ja esimerkkejä.
- Rajaa esityksen sisältö: vähemmän on enemmän.
- Testaa.
- Hanki tietoa eri lähteistä.
- Siirtymät ja viittaukset.

3. Aikatauluta esityksesi

- Mieluummin liian lyhyt.
- Varaa aikaa kysymyksille.
- Valmistaudu lyhentämään.
- Sovi tauoista (jos mahdollista).

4. Suunnittele lopetus

- Valmistele yleisö lopetukseen.
- Vedä yhteen tai ehdota toimenpiteitä.
- Esitä kysymys.
- Käytä sitaattia tai metaforaa.
- Kerro anekdootti tai tarina.

Eettiset pelisäännöt

- Eri järjestöillä erilaisia periaatteita, selvitä etukäteen oman taustajärjestösi periaatteet
- Kiinnitä huomiota esityksen rakenteeseen ja sisältöön tilaajan ja kuulijan näkökulmasta
- Muista, että edustat järjestöäsi
- Jos joku tarvitsee apua, ohjaa ammattilaisen luokse

- Lääkäreistä ja muista ammattilaisista ei mainita nimiä
- Yritysten nimiä ei mainita
- Kuntoutusasioissa tärkeää mainita, että auttoi sinua henkilökohtaisesti
- Sinun kokemuksesi on asiakkaan kokemus, järjestäjällä voi olla eri

Vaikeat tilanteet, millä eteenpäin?

- Sinulle liian henkilökohtaiset kysymykset
- Kilpailuasetelma vs. haastetilanne
- Kukaan ei esitä kysymyksiä
- Keskustelu ei etene

Oma kokemus

- Yleistäminen on vaarallista
- Aina oman kokemuksen kautta
- Kaikilla oma yksilöllinen tarina
- Epäonnistumisista voi kertoa oman kokemuksen kautta
- Kuulijalle jää valta ja vastuu ottaa vaikutteita